

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גליון "העולם הזה", שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הקריש כתבת-שער לסופר ולמחזאי ינאל מוסינזון ("זרק אתו לכלבים"), ובו סיפור-חיייו המלא של האיש אשר הפך מוסר לכול המדינה. פרקי הכתבה היו: "מנצל אשה וחי על השכונה"; מוציא כספים כרזי מירמה; משהקט מקרב ומשמיץ את צה"ל; משחית המוסר והדור הצעיר; מועל כאמון ומפקיע רכוש; הכתבה "שיעור על רגל אחת" סיפרה על 500 צעירות שביקשו לשמש כמארחות כפיתן הישראלי, כריד הבינלאומי בכריסל. תחת הכותרת "העלמה עם פנס הלוקס", הוכא סיפור

הענקת "איש מופת" של "העולם הזה" לשולמית לפיד, שעברה לגור בכפר יאסיף, כדי לקרוב את הלבבות בין הקטנים היהודי והערבי. בשער הגליון: סופר ומחזאי ינאל מוסינזון.

* חמור בשמח הפקר * חמורת אחדות-העבודה * "מיצעד הפרוטות" יוצא לדרך * הוויכוח על "קול ישראל"

ינאל מוסינזון

תצלום אפנה
חדעל חשבונות

מצא כספים
בחדר גינתה

התחנך ערב
השנאי צהר

העמית נחמד
הדור הצעיר

הועל באימון
ומפקיע רכוש

"העולם הזה" 1068
תאריך: 19.3.1958

אילנשיל פוליו עשרות דרכים, מקוריות ומתובלות בחוש-הומור, שבהן יוכלו הר אורחים לתרום למיפעלם. בין השאר:

- שורות של "בקבוקים לאומיים", אשר יוצבו במקומות ריכוזם של התייר רים. על כל בקבוק יודבק סמל לאומי של ארץ אחרת. התייר אשר מיצעד הפרו טות אינו חדש לגביהם. יכניסו כל אחד את תרומתו לבקבוק הנושא את סמל מול-דתו, וכך תיערך תחרות בינלאומית.
- בבתי-הקפה יוצבו עוגות קרם עני קיות, שעליהן תודבקנה התרומות.
- תצוגות-אופנה בינלאומיות, שהכני סותיהן תוקדשנה למיצעד הפרוטות.
- תוויות אספרסו מיוחדות ייתגנו ל- שותים, אשר יתרמו למיצעד.
- מסכת-עם ענקית. מישהקים בינעיר רוניים בכדורגל, נשפים המוניים ועוד אי- רועים מקומיים גדולים.
- מעט מרבים. מטרת המיצעד, שיתחיל ב-13 לאפריל, היא לאסוף 600 אלף לירות, שלא כמו אירגוני המילחמה בשיטוק, בשאר המדינות, לא יוצא כסף זה לבניין מוסדות. אילנשיל פוליו אינו בונה מוסדות לילדיו, אלא מקדיש את כספו לטיפול בנפגעים הצעירים.

אמר השבוע צבי עציוני, מראשי מאר-גני המיצעד: "מטרתנו היא לא תרומות גדולות ממספר קטן של אנשים, אלא תרומות קטנות ממספר גדול ביותר של אורחים".

העלמה עם פנס הלוקס

שולמית לפיד, זוכת איש מופת של העולם הזה, שנחבה את מי שפחתה ועברה להתגורר בכפר-יאסיף, כדי להגשים חשימה בעלת ערך לאומי וחברתי. בתצלום נראית שולמית בצעירותה, במחנה עבודה בכפר-ישמן, כשהיא מניפה ערימת חציר.

יפה: באותה ועידה עצמה הציע השר משה כרמל לכבוש בחזרה את רצועה זוה. הרעיון של הריסת המישטר המיפלטגי היה יפה. אולם באותו יום עצמו יזמה אחדות-העבודה קנוניה קטנה בעכו, גירר שה שם את נציג מפ"ם מן השילטון, השר תלטה על כיסאו של סגן ראש-העירייה, במשכורת טובה.

הרעיון של הארכת שירות-החובה לשם חלוציות-כוח, מעין דגניה-עם-שוטרים צבאיים, לא היה אפילו יפה. הוא הזכיר יותר את "שירות העבודה" של גרמניה הנאצית.

אולם איש לא התייחס לרעיונות אלה ברצינות-יתר. היה ברור שטלס זה הוכן בחיפזון לצורך סעודת הוועידה. לא היתה כל כוונה להכניסו לספר-הבישול הרשמי של המפלגה. משרתו היתה רק להסתיר את השאלה הגדולה, שנשארה פתוחה: בסיום הוועידה בדיוק כמו בראשיתה: לשם מה קיימת המיפלגה בכלל?

העם

האזרח העממי

כל מהפכה צריכה שמישהו יתחיל בה. לפני שהעם היה יכול לחצות את יסודו, היה צורך בנחשוו ברעמינדב שיקפון לתוך המים. בשבוע שעבר קרה מיקרה כזה בירושלים: בעלהחי הראשון מאס בגבולות החוצים את המרחב לאורך ולי רוחב, והחוצצים בין עמי אכולי-השינאה. המהפכן היה חמור ירושלמי רגיל. הוא ברח מבוליו העברי לתוך טוטההפקר, סירב בהחלט גם לעבור לשטח הירדני. כך נשאר במשך שעה ארוכה בגבול שבין שתי המדינות, כאזרח חופשי של המרחב השמי, עת צעקו לעברו בני שתי המדינות וביקשו למושכו אליהם.

ההיסטוריה אינה מספרת באינו מדינה בחר החמור לבסוף, או אם נשאר חופשי בשטח המפקר, אך כמו האתון של בלעם, הוכיח שחמור יכול להיות חכם יותר מכמה עשרות מיליוני בני-אדם.

מפלגות

בגדי חמלך

החבר הנכבד הפתיע את האופוזיציה כשהיא מתרחצת בים. הוא לקח את הבגדי דים שלה והשאיר אותה במערומיה. הטיח בנימין דיזרעאלי, באחד מנאומיו הגדולים, בפני ראש-הממשלה הבריטי. אולם היה זה כאין וכאפס לעומת מיבצע מיפלגת אחדות-העבודה - פועלי-ציון בשבועות האחרונים. היא הלכה על שפת-הים הפר ליטי, סחבה את הבגדים של אנשים רבים. השבוע הוצגו כולם בתערוכה-אופנה מסג וורת, בוועידתה הארצית של המיפלגה ב- אולם הקונצרטים התל-אביבי.

הראשון שמצא בגד חדש היה יצחק בך אהרון, שהוציא עוד לפני הוועידה את הר סיסמה של "פרדציה שמת" בצורה מתור נה יותר הועמדה הסיסמה בפני ציבור לובשי החולצות הלבנות גם באולם ה- וועידה, כהוכחה שיש למיפלגה מה להגיד על בעיית המרחב.

גם ינאל אלון לא טמן ידו בצלחת. תחת זאת טמן אותה בכיסיהן הרעיוניים של קבוצות אחרות. הציע אלון, עסקן מיפלגתי ההולך בתלם ויקני-המיפלגות: להטיל פני קוח ממלכתי על המיפלגות, לחייב אותן לפרסם דו"ח על עיסקיהן הכספיים. אלון העמיד פנים כאילו גילה זה עתה רעיון זה, שכח להזכיר שנלקח - כמו רעיון הפרדציה השמית - מדפי העולם הזה, וחוגים אחרים שמיפלגתו משמיצה אותם בשאר ימות השנה.

עסקן מיפלגתי שלישי הצטרף לתייר-מורת, זאב צור חזר על תביעה מפתיעה של אלון: להאריך את שרות החובה של צעירי ישראל לשלוש שנים, להוציא את הצעירים מכל העבודות העירוניות, ולש- לחם למפקדים "חלוציים".

סלטי חמוץ, לבגדים הנאספים בשפת-הים מכל הבא ליד איש תכונה רעה אחת: לרוב אין הם מתאימים לגופו של הלוקח. גרוע מזה: אין הם מתאימים גם זה לזה. כך קרה גם לאוסף הבגדים המופקעים של אחדות-העבודה. רעיון הפרדציה הר שמית וההשתלבות במרחב עמד בסתירה גמורה לכל מהשטח המיפלגה, שהיא קיצו-נית ביותר בגישתה האנטי-ערבית. דוגמה

רדיו

קורס לשידור

הימים הטובים של שירות-השידור ער מדים להסתיים, מה שלא עשו השיעמומלל והשיעמומוסיקה במשך עשר השנים האחר רונות, עשתה הוועדה קצרה של ראשי-ה ממשלה, בישיבת הממשלה האחרונה. שרי הקואליציה וח"כי האופוזיציה כאחד הבינו, כי את שבועון הרדיו אפשר היה לעקור אך משורשו: הרדיו.

ח"כ הפרוגרסיבים גרשום שוקן וח"כי חרות חיים לגדאו ונחום לוין, נראו הר שבוע אוספים כל חומר אפשרי הקשור בשירות-השידור. גם חברי-כנסת אחרים אספו בצורות שונות נתונים על שירותי השידור במדינה. היה ברור: הוויכוח הר נוקב על התקציב לשבועון הרדיו, שבו לא יוכלו מיפלגות הקואליציה להצביע נגד, יהיה מלווה ויכוח ער ביותר על נושא עתיק: קול ישראל עצמו.

אמר ח"כ נחום לוין לקראת הדיון בתי קציב שבועון הרדיו, בוועדת הכספים של הכנסת: "אולי נצליח להבהיר סוף-סוף כי לצורך שבועון-רדיו יש צורך להקים קודם רדיו".

לשלם קצת פחות מיסים, אך לשמחנתנו, בישראל גם הגוברים יהודים".

- יושבי-ראש ההסתדרות הציונית, ד"ר נחום גולדמן, על חגיגות העשור למי דינת ישראל: "חגיגה את העשור במלוא הפאר השימחה! בעתיד הקרוב לא תהיי נה לכם הרבה הזדמנויות לחוג. העשור הראשון וצרותיו הם כאין וכאפס לעומת הצרות שבתבואה".
- שרה-מישטרה בכור שיטרת, שימש נושא לבדיחה במהלך מסיבת-פורים של קציני מישטרה-ישראל, כאשר נשאל אחד מהקצינים: "באילו מדינות בעולם יש שר-מישטרה?" תשובת הקצין: "במי דינת ישראל וכאופרה טוסקה".

אנשים

- הרמטכ"ל רביאלוף חיים לפקוב, בהרצאה לפני מפקדים: "אין קושי ללמד את החייל כיצד למות, הקושי הוא להכיר שיר את החייל להצליח ולהישאר בחיים, אחרי ביצוע המוצלח של המשימה".
- ראשי-הממשלה דויד בן-גוריון, בהרצאה לפני מישלחת בני ברית מאר-י[צרת-הברית]: "בישראל לא הכל כליכך חלק. אנחנו חיים רק בין יהודים, וכידוע לכם - אין זה כליכך קל. יהודים יודעים

בריאות

על רגליים איתנות

בחדר גדול, בצפון תל-אביב, ישבו הר שבוע תריסר אנשים ותיכנונו מיבצע ש- יהוה תקדים בישראל. מתחת ללוח-אירור עים ענק, אשר הישרה אוזירה של חדר-מיבצעים במטה קרבי, עסקו פעילי אילנ-יטל פוליו בהכנת הפרטים האחרונים למיצעד הפרוטות. בארצות-הברית הפך מיצעד הפרוטות